

raznih ljudstev, od katerih dotlej nekatera še svoje abecede niso imela. Ni pa uspela proletariacija socialne sestave dijaštva ter je bil odstotek meščanskih otrok na višjih šolah še vedno pomemben; celo dvigal se je počasi. Zato tudi ni bilo mogoče ustvariti lastnega proforskanskega kadra.

V četrti, v dobi »petletke« (1929.—1934.) so se vrnil zopet k čistemu komunizmu. Izprva niso imeli v načrtu nikake šolske presnove, želeli so dobiti le »kvalificiranih delovnih sil«. A kmalu je imela odločilen vpliv skrajna levica, ki je povsem tajila avtonomijo obrazovalnega procesa in ga je gledala le kot sestavino celotne produkcije. V stopnjevanju obliki so se pojavile zopet posebnosti obrazovalne politike iz druge dobe. Preko »kompleksne« metode so prišli na »metodo projektov«, princip »razrednega izbora« so nadomestili s principom »razredne mobilizacije«; prej so proletarcom le lajšali vstop v

razne šole, sedaj so jih snubili in komandirali tja, da bi okrepili vrste rdeče inteligence. Uspelo jim je, da so tudi na tem polju številke visoko dvignili, a kvantiteta je rasla na škodo kvalitete. Zato je l. 1931. sledil zopet obrat. Zavrgli so vse programe, uvedli so predmete in urnik; sredina stranke je nastopila proti levici. Dasi so odstranili skoraj vse zastopnike prejšnje prosvetne politike, so vendar od početka še skušali zakriti povratek v stari šolski sistem, končno pa so novi programi to očitno pokazali. Značilno je, da so deloma celo uvedli v šole učbenike iz caristične dobe.

Hessenov predlog konča z letom 1933. Vsem prinaša toliko zanimivega gradiva, govori o tolikih velikih poizkusih, da se iz tega lahko mnogokaj naučimo. Zlasti pa nam priča, da se tudi sovjetska pedagogika bliža »zopetnemu odkritju meje« (der »Wiederentdeckung der Grenze«).

Splošne vesti

— Radio predavanje o strnjenem pouku. V soboto 8. in 15. t. m. vsakokrat ob 18. uri in 40 min. bo zanimivo radio predavanje o strnjenem pouku. Predaval bo tovariš Bratko Rudolf, učitelj v Radečah pri Zidanem mostu. Snov za svoje predavanje je črpal iz izvajanja v »Pedagoškem tečaju« v Mariboru in iz raznih sodobnih pedagoških revij.

— Ne nazaj! Pod tem naslovom sem pričel v »Učit. tovarišu« članek, kjer sem med drugim omenil tudi naše stališče glede »boja proti klerikalizmu«. Uredništvo je pomotoma pristavilo, da je o tem govoril na beograjski skupščini F. mesto J. ali Josip Lapajne. (Tiskarski škrt. Op. uredništva.) »Domoljub« navaja v svoji peti številki zadnji odstavek iz omenjenega članka s pristavkom, da ga zanima vsebina dotičnega govora. V pojasnilo opozarjam, da je prišel takoj po viharo sprejetem govoru k meni redni dopisnik »Slovenec« (imena nisem zapomnil), ki sem mu dal na njegovo željo svoj točni naslov in podrobne podatke o našem strogo stanovskem stališču. Ker si je ves govor točno zabeležil, ga tem potom prosim, naj ga objavi v »Domoljubu«, če ga je tedaj pozabil priobčiti v »Slovenec«. — Delegacija dravske sekcije je s podano izjavo izvedla svojo deklaracno dolžnost tam, kjer bi se

lahko omajali temelji organizacije. Nikomur pa ni s tem stavila ovir, da bi se ne smel izven organizacije udeleževati po svobodnem političnem prepričanju. Josip Lapajne.

— Bilanca Rdečega križa za leto 1935. Ob koncu drugega leta življenja in dela društva Rdečega križa, je izdal glavni odbor »Poslanico« vsem odborom društva Rdečega križa, iz katere posnemamo tole: Število članov se je od 62.842 povečalo na 130.000. Število članstva Pomladka Rdečega križa se je povečalo od 325.360 na 517.915. Glavni odbor je izdal na podporah 312.788 dinarjev. Priredilo se je 75 samaritanskih tečajev z 2285 slušatelji. Javljenih je bilo 100 bolničarskih tečajev z 3200 slušatelji. Za samaritanske in bolničarske tečaje je bilo izdanih 280 tisoč dinarjev. V breme budžeta glavnega odbora je bilo sprejetih v banovinske odbore 10 diplomiranih sester — nadilj. Nabavil se je glavni material za tri velike in 20 manjših bolnic. V Beogradu se je naredilo zasloni sklonišče za slučaj napada iz zraka. Izdalo se je 200.000 dinarjev za šolske kuhinje. »Poslanica« javlja tudi, da bo v 1936. letu preteklo 60 let od ustanovitve Srpskega Društva Rdečega križa in poziva vse odbore in pododbore, da v prihodnjem letu zastavijo vse sile za čim uspešnejši rezultat svojega dela.

Cisti

o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

— Glede učiteljskih premešanj je v »Slovenec« od 1. febr. nov uvodnik, ki hoče dokazati, da ni preganjanje učiteljstva nikak monopol slovenske ljudske stranke, ampak, da je prvi začel preganjati učiteljstvo vodja narodne napredne stranke, čigar pripadniki da so iznašli geslo: Liberalcem groš, klerikalcem knof. Takrat je bil zločin stopiti v »Slomškovo zvezo«. Kasneje da so preganjali učiteljstvo mladoliberalci, Slovenska ljudska stranka pa nikdar.

— Učiteljstvo je zmerjal z denuncianti, lažnivci in duševnimi revčji in je bil zato obsojen kaplan Janez Spendal iz Naklega pri Kranju na 55 dni zapore, 540 Din globe ter na poravnavo vseh pravnih stroškov. Učiteljca Ložar, ki je kaplana tožila tudi zasebno, je bila premeščena — kot izvem iz druge novice — v Makole. (»Pohoda«, 1. II.)

— Glede premeščanja učiteljstva ima tudi »Volksstimme« od 30. I. notico, kjer omenja v tej zadevi polemiko med liberalnim in klerikalnim časopisjem. Od svoje strani pripominja, da je proti vsaki samopašnosti. Nihe ne bi smel biti premeščen brez preskave in dokaza krivde.

— Proti monopolizaciji šolskih knjig in zvezkov ima »Domoljub« od 29. I. manjši članek.

— O koroških Slovenceh in kočevskih Nemcih in nekaj primerjalne statistike manjšinskega šolstva prinaša »Domoljub« od 29. I.

— Bil je vnet Ciril-Metodar. Njegovo delo na Muti sem že omenil. Ko so se po osvoboditvi razmere zboljšale, je večina nekdanjih CM popustila pri delu. On pa je vedel, da stoji mejniki, a ni še izruvan plevel, ki so ga sejali tuji. Udeleževal se je v CMD še nadalje v mariborski moški podružnici pa tudi v glavnem odboru. Pisal je v koledarju CMD. Vsa leta je urejeval koledar za obmejno dečo »Kraljeviča Marka«. Rad je obiskoval tudi obmejne kraje, vsako leto je v počitnicah obhodil vsaj del severne meje ter na licu mesta proučeval narodne in šolske razmere. Ko je tako hodil tudi po Prekmurju je nbral mnogo naravnega gradiva, ki ga je s tovarišem Kontlerjem uredil v »Prekmurske narodne pravljice«.

Sodeloval je tudi v drugih društvih. Ze več let je vodil Ljudsko univerzo v Studencih. Ni bil sicer predsednik, bil je preskromen, da bi delal radi naslova, temveč je delal kjerkoli je vedel, da je njegova pomoč potrebna. Studenska ljudska univerza je danes po njegovi zaslugi važna ustanova za ta izrazito delavski kraj. Vedno je znal naprositi predavatelje, ki obravnavajo primerne teme vsak četrtek. Omogočil je mnogo ekskurzij v razne tovarne in muzeje in zgodovinsko važne kraje.

Končno naj še omenim, da je tudi mnogo pisal. Njegovo kritično oko je opazilo vse, njegovo pero pa je neusmiljeno bičalo vse, kar je bilo graje vredno, vedelo pa je tudi pravilno oceniti pošteno delo!

Vsi, ki smo bili njegovi ožji sodelavci, čutimo, kako velika praznina je nastala z njegovo prerano smrtjo. Pogrešalo ga bo Sokolsko društvo, ki ga je vodil vseh 17 let, pogrešala ga bo CMD, pogrešala ga bo Ljudska univerza v Studencih in še mnogo drugih organizacij, pogrešali ga bodo tudi vsi, ki nam je bil vedno svetovalec, tovariš in brat.

C. Hočevar.

— O premeščanju učiteljstva piše »Glas naroda« od 29. I. takole: »Slovenec«, ki mu je dovoljeno komentirati premeščanje učiteljstva, piše v svojem zadnjem uvodniku med drugim tudi to-le: Nihe od premeščenih ni oškodovan, večina je prišla še na boljše, pa naj so te ali nasprotne politične barve, nikomur se s premeščanjem ni zgodila nobena krivica itd., itd.

— Nekaj koroških fantov je obiskovalo kmetijske šole v naši državi. To jim nekateri Nemci v Avstriji zamerijo, češ, da se itak nič prida ne naučijo. »Koroški Slovenec« pripominja, da se je na Grmu v Jugoslaviji šolal tudi bivši minister inž. Schumy.

— Šola v Kresnicah je obhajala dne 1. in 2. februarja 60 letni svoje ustanovitve.

— »Domoljub« od 29. I. omenja zadnji uvodnik, ki ga je napisal Lapajne v »Učit. tovarišu« in na drugem mestu pravi, da je »Učiteljski tovariš« dobesedno ponatisnil njegov članek »Volja naroda naj obvelja tudi na šolskem polju«, dostavlja, da sta članek delno ponatisnila tudi »Jutro« in »Domovina«. (Zdi se, da je »Domoljub« na ta članek izredno ponosen!)

— Nekrolog Antonu Hrenu je prineslo »Jutro« od 3. II. in 4. II. »Sl. narod« od 3. II. »Maribor Zeitung« od 4. II. in »Mariborski večernik« od 3. II.

— O delu »Pohorcev« proti slovenstvu piše »Slovenec« od 4. II. Tem zvraca krivdo tudi o zadevi monopolizacije šol. knjig.

— O novi uredbi manjšinskega šolstva na Madžarskem piše »Jutro« od 4. II.

— V preteklem letu je bilo v Češkoslovaški republiki 21.200 predavanj, katerih se je udeležilo nad 4 milijone poslušalcev, vzgojnih tečajev je bilo 3500 s 102.000 udeležniki, dijetantskih predstav 26.200, vzgojnih filmov 11.500 za odrasle in 9000 za mladino, akademij in proslav 2500, razstav 500, ekskurzij 674 in 31.000 drugih kult. prireditvev. (Prager-press 1. II.)

— Glede monopolizacije šolskih knjig polemizira »Slovenija« od 31. I. z »Zvezo kulturnih društev« in s »Pohodom«.

— Glede preprečenja premeštitve šol. upravitelja Báblerja prinaša pismo VI. Kapusa v ponatisku tudi »Gorenjec« od 31. II. Pismo komentira po svoje.

Naša gospodarska organizacija

ZADRUŽNO ZAVAROVANJE!

Tovarišicam in tovarišem v razmišljanje.

Učiteljstvo si je osnovalo dve ustanovi, ki se bavita z zavarovanjem: »Učiteljsko samopomoč« in »Samopomoč učiteljskih otrok«. Da sta bili res potrebni, priča veliko število zavarovancev.

Obe ustanovi sta na zadržni podlagi. Glavna karakteristika takega zavarovanja je ta, da zadržno zavarovanje, kakor vsako drugo zadržno poslovanje, ne stremi za dobičkom, temveč nudi na bazi solidarnosti svojim članom najcenejše zavarovanje. Zavarovanje pri zadržnih ni predmet spekulacije, temveč je samo izvrševanje socialne funkcije. Zadržnik-zavarovavec je solastnik zadržne, enakopraven član te interesne zajednice. V tem je prednost zadržnega zavarovanja.

Socialen značaj zadržne pa se kaže v tem, da lahko zavarovanci, ki niso denarno močni, pristopijo v tako zadržno in se tako rešijo skrbi, ki navadno pridejo s starostjo.

Tako delo pa ne prinaša dohodka in zadržna je vesela, da krije režijske stroške. Zavarovanje v zadržnih je prosto nagona po dobičku — saj je samo hladno računsko delo, moment socialnosti in humanosti. Medsebojno zadržno zavarovanje ne deli dividend, ne vrši nobenih spekulativnih del — a ker se naslanja na zadržno organizacijo, zmanjša režijo, znižuje riziko, pa je vsled tega v stanju, da nudi idealno najnižje tarife in najpovoljnejše pogoje.

Tovariši, tovarišice!

Pristopajte kot zadržniki v naše socialne ustanove. Močni bomo in velike zneske bodo prejeli člani in njihove družine v potrebi in nesreči! Oklenimo se strogo stanovskih ustanov in ustvarili si bomo lepšo bodočnost.

— Še en primer v posnemanje. Iz sreškega društva Sv. Lenart v Slov. goricah je pristopilo 19 članov k »Učiteljski tiskarni«. S tem je zopet znatno naraslo število zadržnikov te važne naše ustanove. Tovariši, tovarišice, posnemajte in pristopajte! — V močnem gospodarstvu je naša moč.

Mladinska mafica

— mm Peta številka »Našega roda« je v tisku in izide zopet normalno, to je pred 20. To bo živahna, vesela številka. Nekaj pustne razposajenosti bo v njej. Med novimi sotrudniki se nam predstavlja naš znani realistični pisatelj Plestenjak, v Cicibanovem rodu pa v verzih in risbi tov. Hötzelova. Vse rubrike bodo prav zanimive in vsa številka prav bogato ilustrirana.

— Kuluk — to odkupnino za osebno delo plačujejo dandanes samo javni uslužbenci, za druge je odrahljen. Čas bi bil, da bi se nam že enkrat odvzelo to breme. (»Naš glas« od 1. II.)

— Ločena žena ima pravico do pokojnine po pokojnem možu — drž. uradniku. (»Naš glas« 1. II.)

— O zaupnicah, ki jih prejema predsednik JUU Dimnik, piše »Naš glas« od 1. II. Dimnika imenuje list zaslužnega organizatorja.

— Pravico do trikratne polovične vožnje po železnici na leto imajo žene vseh državnih, tudi upokojenih uslužbencev, neglede na to, ali ima žena kake dohodke ali premoženje, ozir. službo. (»Naš glas« 1. II.)

— Klub koroških Slovencev je na svojem občnem zboru odločno zahteval reciprociteto v manjšinskem šolstvu na Koroškem in pri nas. (»Sl. narod« od 4. II.)

— Tudi akademska mladina je poslala posebno spomenico v Beograd proti monopolizaciji šolskih knjig. (»Straža v viharju« od 1. II.)

— Zato, da bi imeli absolventi učiteljskih šol prost dostop na filozofsko fakulteto in ne samo na pedagoško, se poteguje pisec članka »Prosto pot sposobnim« v »Akademskem glasu« št. 2.

— O učiteljskih premeštitvah ima »Delavska politika« z dne 5. II. uvodnik. Tu pravi med drugim: Krivice je treba reparirati, a kedaj začenja in neha krivica, je stvar, ki zahteva izredne preudarnosti. Ob premeščanju v prejšnjem režimu, je stanovska organizacija branila svoje člane in je vršila svojo dolžnost, zato ravno ta organizacija najbolje ve, kateri učitelj je bil brez stvarnih razlogov premeščen. Kot vemo, strokovna organizacija za te reparacije ni bila prava. Nasprotno, z očitkom jo obtožujejo, da v prejšnjem režimu ni vršila svoje dolžnosti. Naj dotični ne prezre, da so bili tudi učiteljski organizaciji stavljeni meje, da ni mogla doseči stodontnih uspehov. — Naj nihe ne skuša pod videzom reparacij krivic, ustrezati zahtevam zlobnecev, podčestljkih magnatov, ki zgolj iz hudobije zahtevajo, da se ta ali oni premesti in tako gospodarsko uniči. Naj se povsod vrašajo, so li za premeštitve podani zadostni razlogi.

— Šolsko obveznost podaljšujejo v Angliji od 14. na 15. leto starosti. Zakon stopi v veljavo šele 1. avg. 1939., če bo sprejet v zbornici. (»Delavska politika« od 5. II.)

— Policijo na beograjskem vseučilišču ustanove kot poročajo vsi dnevni časopisi.

— mm »Istra« iz Zagreba od 1. II. prinaša vsebino 4. številke »Našega roda«, obenem ponatiskuje oceno Bevkovih »Pastircev« iz »Ljubljanskega zvana« in mnenje ruskega pedagoga o tem delu.

Šolski radio

— XVII. Torek 11. februarja bo g. Jagodič Vojko pripovedoval, kako je »V Kraljevstvu dolenskega Kuma«. II.—III. — Kum stoji v osrčju slovenske zemlje. Z nobene druge gore se je ne moremo tako ogledati, ko ravno s Kuma. In kako hodi človek na Kum, kako gleda na vso zemljo pod seboj spomladi, v poletju, jeseni in zimi, vesel in žalosten, in kakšni so njeni ljudje, vasi in vse kar biva tam okrog, to je namen predavanja. Poleg tega pa je v kraljevstvu Kuma toliko zanimivosti in tako lepih, da je treba tudi o njih spregovoriti mladini. — V zvezi s to šolsko uro še tole: Na koncu predavanja bo g. predavatelj apeliral na vse učence in učenke, da naj opišejo svoj rojstni kraj, kakor se jim pač najbolje in potrebno zdi. Te svoje sestavke naj pošljejo na naslov Šolskega radia pri JUU Ljubljana. Najboljša naloga bo prejela lepo nagrado, ostali dve, s prvo vred pa bodo prečitane v šolski radio pri, ki bo objavljena mesec kasneje. Sestavke z naslovom »Moj rojstni kraj«, je poslati do 29. februarja.

— r Petek 14. februarja bo imela ga. dr. Slava Kristan-Lunaček higiensko predavanje. II.—III.

— r V kmetijskem radiu bo v nedeljo 9. februarja ob 15. uri predavanje: Ravnanje z vinom; g. inž. Flego.

Stanovska organizacija JUU

Iz društev Vabila

— JUU — SRESKO DRUŠTVO SLOVENJGRADec bo zborovalo v soboto, dne 15. febr. 1936. ob 9. uri v Slovenjgradu. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu predavanje: »Pedagoški pojmi dela« — podlaga šolski reformi. Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V PTUJU prelega svoje za dne 8. februarja sklicano zborovanje na soboto 15. februarja. Zborovanje se bo vršilo na istem kraju ob istem času in s istim dnevnim redom, kakor je bilo objavljeno v »Učit. tovarišu« št. 26 z dne 30. januarja.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V ŠOSTANJU bo zborovalo v soboto 15. febr. 1936 ob pol 10. uri v Šostanju. Poleg običajnih točk bo poročilo o predsedniškem zboru v Mariboru in predavanje odseka za ženska vprašanja (tov. Trobej Marica). Odbor.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO V LJUBLJANI bo zborovalo v soboto 15. febr. 1936. ob 9. uri pri Mikliču v Ljubljani. — Dnevni red: 1. Nekaj misli o vzgojitelju, človeku, šoli, vzgoji in soncu. — Predavanje naše članice tov. Samčeve iz Višnje gore. 2. Poročila odborov. 3. Slučajnosti. Odbor.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA-ZAH. DEL bo imelo izredni občni zbor 15. febr. 1936 ob pol 9. v Ljubljani, v telovadnici narodne šole na Grabnu. — Po poročilih odborov bodo volitve upravnega odbora. Odbor.

= JUU — SRESKO UCIT. DRUŠTVO SV. LENART V SLOV. GORICAH sporoča in vabi vse člane na III. letošnje zborovanje, ki bo dne 15. februarja t. l. pri Sv. Lenartu v Slov. goricah s pričetkom ob 9. uri na tamkajšnji narodni šoli. Dnevni red bo: 1. Situacijsko poročilo tov. predsednika. 2. Citiranje dopisov. — 3. Predavanje g. prof. Baša Franja o »kulturni avtohtonosti slovenskih gorič«. — 4. Gospodarsko predavanje: »Učiteljska samopomoč v Ljubljani«. — 5. Predlogi in slučajnosti. — Pričakuje se polnoštevilna udeležba. Odbor.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO GORNJI GRAD bo zborovalo v soboto, dne 15. februarja 1936 v Ksaveriju. Pričetek po prihodu poštne avtobusa. Na dnevnem redu je predavanje »O mladinskem skrbstvu«, ki je zadnjič izostalo. Sreski kmetijski referent g. ing. Wenko bo govoril o delu učiteljstva za povzdigo nekaterih kmetijskih panog, a predsednik bo poročal o predsedniškem zboru, ki bo 9. II. t. l. v Mariboru. Tovariši (ce), pripravite se na zborovanje z raznimi predlogi! Le pri složnem delovanju bo naše delo plodonosno. Pridite gotovo vsi! — Pred zborovanjem bo kratka odborova seja. — Odbor.

Poročila

+ JUU — SRESKO UCITELJSKO DRUŠTVO MARIBOR — LEVI BREG je zborovalo dne 7. decembra 1935. v Mariboru v Narodnem domu. Od vpisanih 95 članov (-ic) je bilo navzočih 83, odsotnih 12, t. j. 87% udeležbe. Od odsotnih se je devet opravičilo.

V otvoritvenem govoru pozdravi tovariš predsednik novo pristopivše člane (-ice), se spomni prerano umrlega odličnega slovenskega pedagoga dr. Janka Bezjaka, rojaka Slovenskih gorič, ki mu zborovalci zaključijo trikratni »Slava!«. Tov. predsednik obravnava nato dopise sekcije in centrale. Članstvo je pozorno sledilo predsednikovu situacijskemu poročilu in sprejelo z radostjo vest, da je sodni postopek proti tov. Dimniku ter tov. Kumlju ustavljen. Pogovorili smo se o personalni politiki v zadnjem času ter o nameri, uvesti nove draginske razrede za drž. uradništvo. Iz dopisov je razvidno, da je v centrali JUU zavel nov duh, večja agilnost in inicijativnost tamkajšnjega odbora, kar je samo pozdravljati. Živahna debata je pokazala, da je izdaja novih čitank oziroma smernice, po katerih bodo čitanke sestavljene,

zadeva vsega članstva. Bilo je stavljenih več predlogov. Izvoljen je bil sreski redakcijski odbor, ki bo zbiral primerno gradivo. V odboru so: za I. razr.: tov. Leskovar in From, za II. razr.: tov. Erzenjak in Bercè, za III. razr.: tov. Hiti, Jurinec, Ferik, za IV. razr.: tov. Šalda in Spreitz, sklicatelj je tov. From. — Gospodarski odsek se poživlji, kar bo naloga tov. Janžekoviča. Za prihodnje zborovanje ima tov. Andrejčič gospodarsko predavanje in tov. Kodrič predavanje o osnovnih načelih naše personalne politike. Eno predavanje je prijavil tudi tov. Šprajc. — Proračun za leto 1935-36., ki ga je občni zbor sprejel le začasno — do poprave uredbe o zmanjšanju prejemkov drž. uradnikov, je zbor po temeljitem predsednikovem pojasnilu popravil in sicer: za člane in neporočene učitelje od prejšnjih Din 13.50 na Din 16.— in za poročene članice od prejšnjih Din 3.25 na Din 8.—, kar je bilo soglasno sprejeto.

Tov. predsednik se zahvali za ta ponovni dokaz naše stanovske zavednosti in apelira: nadaljujmo z vzgojo članstva za skupno, disciplinirano delo, z vzgojo čuta odgovornosti vseh.

Ker nas še vedno boli okrnitev našega pedagoškega glasila »Popotnik«, se je v zvezi s popravljenim proračunom sprejel predlog, da se »Popotnik« razširi na račun »Prosvete«, ki naj bi bila zmanjšana priloga »Popotnika«. Ali ne bi sekcija dosegla po vzgledu drugih držav delno podporo državne oblasti — banovine za izdajanje pedagoške revije? Poskusimo februarja v banov. svetu — če gre.

Tov. predsednik stavlja sledeče predloge, ki jih zborovalci deloma razširijo in soglasno sprejmejo:

1. »Popotnik« je edino pedagoško glasilo naše sekcije. Članstvo tukajšnjega učit. društva ne odobrava, da je baš sedaj, ko se pojavljajo tako številna in aktualna pedagoška vprašanja, ta naš pedagoški list — namesto razširjen — celo okrnjen, vsled česar predlaga, da se ga razširi zopet v prejšnji obseg. Če za to ni kritja, naj o načinu kritja razpravlja bodoča banovinska skupščina. Za vse slučaje je morda misliti tudi na cenejšo priključitev zmanjšane »Prosvete« kot del »Popotnika«, kakor tudi na dosego podpore pri oblasti.

2. Da bo čim več učiteljstva, zlasti še podeželskega, pritegnjenega k sodelovanju pri sestavi novih čitank ter bo sestava tega važnega učbenika (umestnejše bi bile sicer čitalne pole) čim uspešnejša, predlagamo:

a) Sekcija naj naroči, da osnuje poleg glavnega redakcijskega odbora vsako sresko učit. društvo sreski redakcijski odbor.

b) Na vsaki šoli naj učiteljski zbor razpravlja (pri konferencah) o bodočih čitankah, zbere glavne smernice ter vse morebitne pripetke za čitanke in jih predloži v uporabo in oceno sreskemu redakcijskemu odboru, ki tako redigirane prispevke predloži glavnemu redakcijskemu odboru.

c) Sekcija naj razmnoži zadevno svojo okrožnico št. 917/5.11.35 tako, da jo dobi

vsaka šola, da uredi učiteljstvo po njej svoje sodelovanje.

3. Množe se slučajji, da kr. banska uprava odpiše ozir. črta šol. prispevke, dolžne krajevnim šolskim odborom izza prejšnjih let. Ker pa so v večini umlhw umlhw uhlmwy f Naglašamo sicer, da uvidevamo finančno mižerijo naših občin, vendar s takim črtanjem ne odpravimo šolskih upnikov — dolgov. Na drugi strani pa se s tem črtanjem dolžnih prispevkov občinam indirektno daje — recimo »pomislek«, ali sploh naj šolske prispevke odplačujejo v polnem obsegu ali ne. Prosimo sekcijo, da posreduje pri kr. bankski upravi, da se taka črtanja ustavi.

4. »Popotnik« naj objavi k temu tačas res aktualnemu vprašanju več razprav, po možnosti eno številko posveti samo tej stvari (morda s predčasnim razpisom tozadevne pismene ankete!) in priobči čimveč (ne predolgih a izdatnih, manj »filozofirajočih«, a več iz prakse vzraslih) prispevkov k rešitvi tega vprašanja.

5. Glavni redakcijski odbor naj razpravlja o tem, ali bi ne kazalo za vaške šole organizirati posebno sestavo vaško-šolskih (kmetisko-delavskih) čitank!

6. Naprosto je vse sreske šolske nadzornike, da sodelujejo z učiteljstvom pri teh pripravah sestave novih čitank.

7. Glavni redakcijski odbor je razširiti s pritegnitvijo še več mlajših tov. sodelavcev in sodelavk (tov. Andrejčič).

8. Informirati se je, ali odgovarja istini, da so nove čitanke že dogotovljene in pripravljene za izdajo — brez našega sodelovanja? (Tov. Sarđoč).

9. Jezikovni slog čitank naj bo čim preprostejši in prirčnejši, obseg čitank ne prevelik, da bodo tako cene čim zmernejše (tov. Cvetko.)

10. S pripravami se ne prehitimo, nuditi je več časa, da bo rezultat tem boljši.

Tovariš predsednik je imel predavanje Moje pedagoško-didaktične beležke ob nadzorovanju šol. leta 1934./35.« in sicer po teh le vidikih:

a) Pravilnost in objektivnost gledanja in ocenjevanja učiteljevega dela predpostavlja vsestransko in večletno poznavanje: 1. gospodarskih, socialnih in nacionalnih razmer; 2. krajevnih razmer, odnošajev med šolo in domom itd.; 3. življenjskih pogojev učiteljstva.

b) Črtice o teritorialnih, gospodarskih, socialnih in nacionalnih razmerah našega obmejnega šolskega sreza.

c) Svojestva nove vaško - pristne šole.

č) Poti do vaško - pristne šole.
Zborovalci so predavatelja, ki bo o priliki nadaljeval s poročilom, nagradili z glasnim aplavzom in želeli, da ta izvajanja priobči v »Popotniku«. — Prihodnje zborovanje bo 8. februarja 1936.

Kodrič Rudi, t. č. tajnik. Mirko Vauda, predsednik.

Novosti na knjižnem trgu

—k Frana Levstika Zbrano delo, VI. zvezek. Uredil dr. Anton Slodnjak. Izdala Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena 85 Din. Strani 476. Pred kratkim je izšel VI. zvezek Zbranega dela Frana Levstika, ki ga urejuje znani slovenski strokovnjak na slovenskem polju in najboljši poznavalec F. Levstika, njegovega življenja in dela dr. Anton Slodnjak. Omenjeni VI. zvezek obsega kritične opise Frana Levstika od leta 1869. in obsežen uvod urednika. Knjiga obsega: »Vodnikovo življenje«, »Komentar in varijante Vodnikovih pesmi« ali »Kastelčeve zbirke«, kakor jo imenuje urednik, »O Vodnikovih rokopisnih ostalinah vobče«, »O Vodnikovem rokopisu«, »Vodnik brez konca in kraja«, »Signum temporis«, »Razgovori«, »Slovanski pismeni jezik«, »Prešern, Prešern ali Prešeren?«, »Vodnikova pesem: »Bohinjska Bistrica«, »Pravda o slovenskem šestomeru. Odgovor mariborskemu šestomerniku Pajku«, »Pravda o slovenskem šestomeru«, »O Koseskem v matičnih knjigah«, »Vrtčevim pesnikom in pisateljem sploh«, »Zgodovina slovenskega slovstva«, »Knobljeve pesmi«, »Jurija Dalmatina sv. pismo«, »Matija Kostelica«, »Izmišljena tiskarnica«, »Rihar ali Richter?«, »Dopolnila ali varijante«, »Jezikovne reči«, »Govor pri zabavi po prvem občnem zboru Dramatičnega društva« in »Varijante pravde o šestomeru«. Poleg teh kritičnih spisov F. L. je dodal urednik še slovarček manj znanih slovenskih besed, opombe in poročilo. — Najbolj značilno za kritičnih spisov F. L. je pač tole, kar je napisal urednik v svojem uvodu: »Levstikov najvišji življenjski ideal je resnica, to se pravi neusmiljeno razkrivanje globlin in višin človeškega življenja«.

—k Rejec malih živali, februarska številka je ravnokar izšla in prinaša poljudno strokovne članke iz perutinarstva, kuncereje, golobarstva, ovčereje, kozjereje, o dresuri psov, pa tudi o kanarčkih, eksotičnih pticah ter ribicah. List je glasilo Zveze društev rejcev malih živali v Ljubljani, Karunova ul. 10. Vodil in urejuje ga naš tovariš Inkret Alfonz s Senkovega turna.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
Izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, škjalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

JUGOSLOVENSKO UCITELJSKO UDRUZENJE — sekcija za dravsko banovino javlja žalostno vest, da je njen bivši podpredsednik in član glavnega odbora JUU v Beogradu, tovariš

Anton Hren

šolski upravitelj v Studencih pri Mariboru

dne 2. februarja t. l. po kratki in težki bolezni preminil. Na zadnji poti smo ga spremljali izpred Sokolskega doma v Studencih v torek 4. t. m. Njegovi zemeljski ostanki so bili prepeljani v graški krematorij in tam vpepeljeni.

S svojimi deli si je zgradil najlepši spomenik. Vzornega tovariša bomo ohranili v trajnem hvaležnem spominu!

V Ljubljani, dne 5. februarja 1936.

JUU — sekcija Ljubljana.

UCITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI, r. z. z. o. z., javlja vsem svojim zadružnikom in poslovnim prijateljem, da je tovariš

Anton Hren

podpredsednik nadzorstva, šolski upravitelj v Studencih pri Mariboru, prvi starosta Sokolskega društva Studenci itd.,

umrl dne 2. t. m., ko je stal na vrhuncu svoje moške moči in požitvalne nacionalne in stanovske delavnosti.

Svojemu odličnemu sotrudniku in značajnemu borcu za pravico in poštenje očuvajmo v hvaležnih srcih neminljiv spomin!

V svojih delih sam boš živel večno!

Ljubljana, dne 2. februarja 1936.

UCITELJSKI DOM V MARIBORU naznanja svojim članom, da je njegov ustanovitelj in dolgoletni predsednik

Anton Hren

šolski upravitelj

po kratki, težki bolezni v nedeljo dne 2. februarja ob 1/9. uri preminil. Od blagopokojnika smo se poslovili v torek dne 4. februarja ob 15. uri pred Sokolskim domom v Studencih ter smo ga spremili na zadnji poti skozi mesto, odkoder je bil prepeljan k vpepeljenju v Gradec.

Odbor.

KNJIGARNA

»UCITELJSKE
TISKARNE«

registrirane zadruga z omejl. zavezo

Ljubljana
Francišškanska ulica št. 6

PODRUŽNICA MARIBOR, palača banovinske hranilnice

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo pisarniških in šolskih potrebščin. Lastna izdelovalnica šolskih zvezkov. Knjigarna sprejema naročila za knjige iz inozemstva, za vse domače in inozemske liste, revije itd. Velika izbira razglednic in slik. Cene solidne! Postrežba točna!